

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 169. An & quæ pluralitas obstet sponsalibus tam de futuro, quam de præsentem seu Matrimonio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

TITULUS IV.

De Sponfa duorum.

Quaest. 169. An & quae pluralitas obstat Sponsalibus tam de futuro, quam de praesente seu matrimonio.

R Esp. primò : Sponsalia de futuro celebrari cum pluribus pro eodem tempore simul subsistentia, seu haberi simul plures Sponfos aut Sponfas de futuro non posse, vel ex eo patet, quòd cum pluribus Sponsalia de praesente seu matrimonium, ubi per Sponsalia de futuro promittitur singulis, celebrari nequeant; quare vel Sponsalia prius contracta per posteriora dissolvi (quod quando & qualiter fiat, vide *quaest. praeced. 60.*) vel posteriora nulla esse necesse est.

2. Resp. secundò : Unitati matrimonii non obstat, quod dissoluto prioris matrimonii per mortem vinculo, alter seu superstes aliud ineat; quia & hoc est contractus unius cum una, verumque de eo dicitur *Genes. 2. erunt duo in carne una*. Bellarm. *l. 3. de mat. c. 9.* Sanch. *l. 7. d. 81.* Castrop. *d. 3. p. 1. num. 1.* cum communi; licetumque fuisse semper tam in lege veteri quam nova procedere hac ratione ad secundum, tertium, quantum ac sic deinceps matrimonium, constat ex omnium gentium consuetudine, & ex illo *1. ad Cor. 7. mulier alligata est legi, quamdiu tempore vir eius vivit, quòd si dormierit vir ejus, liberata est, & cui vult, nubat.*

3. Resp. tertio : Solùm igitur unitati matrimonii obstat polygamia, hoc est, dum vir unus simul habet plures uxores, vel una mulier plures viros.

Quaest. 170. Polygamia quo jure sit prohibita.

R Esp. primò : Polygamiam seu unum virum habere simul plures uxores à lege divina prohibitum esse, est de fide definitum in Trident. *sess. 24. c. 2.* ubi : *si quis dixerit, licere Christianis simul habere plures uxores, & hoc nulla lege divina prohibitum, anathema sit.* Ac ita Christus *Matth. 19.* decidit, adulterum esse, qui dimissa prima uxore aliam duxerit; sed non esset adulter, si una uxore vivente, & non soluto matrimonio cum illa posset ducere plures uxores. Porro hæc lex divina promulgata *Genes. 2. eorum duo in carne una* (dum enim vir unus habet uxores plures eodem tempore, jam non sunt duo, sed potius unus in plures carnes dividitur, ut Innoc. III. *in c. gaudemus, de divorc.*) statim ab initio mundi obligavit, ut constat ex illis Christi. *l. c. ab initio autem non fuit sic.* Unde jam etiam Papa in polygamia ex nulla causa dispensare potest; cum potestas illa ei à Christo concessa non sit, nec ulla hujus concessionis congruentia appareat, ut inquit Castrop. *l. c. v. 5.*

2. Resp. Tametsi sint, qui cum Abulens, *1. Reg. c. 8. q. 25.* Durand. *in 3. dist. 33. q. 1.* R. P. *Leur. Jur. Can. Tomus IV.*

Cajet. *c. 16. in Genes.* (quibus Castrop. *num. 4.* ait favere S. August. *l. 16. de civit. Dei c. 38.*) lege divinâ solùm positiva, non naturali prohiberi pluralitatem uxorum, communior tamen, quam sequuntur Sanch. *l. 7. d. 80. à num. 12.* Bellarm. *l. 1. de mat. c. 11.* Pont. *l. 7. c. 46. à num. 2.* Laym. *l. 5. tr. 10. p. 3. c. 6. q. 2.* Gutt. *de mat. c. 106. num. 3.* Castrop. *cit. n. 4.* habet, prohiberi eam etiam lege naturali; eò quòd gravissima inde mala oriuntur; siquidem pluralitas uxorum fovet libidinem, prolis generationem minuit, concupiscentiæ uxoris non satis consulit; cum vir divitus in plures alias non sit satis potens reddere singulis debitum. Rixas & discordias inter uxores excitat, æqualitatem contractus matrimonialis tollit, dum quælibet uxor se integrè tradit viro, secus vir; cum in plures dividatur.

Quaest. 171. An in polygamia dispensavit Deus, & qualiter, si jure naturale illicita, dispensare potuerit, & quando hæc dispensatio cessaverit.

R Esp. ad primum : Dispensavit Deus in hac lege cum populo Israelitico, ut supponitur *Deuteron. 31.* & colligitur ab exemplo Isaac, Jacobi, Davidis aliorumque sanctissimorum Patriarcharum, qui plures habuerunt uxores, quod utique non fecissent, si fuisset contra legem divinam, ut D. Hieron. *in epist. ad Ocean. & S. August. l. 3. de doctrin. Christ. c. 12.* Non verò dispensavit in hoc Deus cum gentilibus; sed hi, quia licitum sibi esse credebant exemplo populi Israelitici plures quoque accipiebant, ut colligitur *ex c. 26. & 28. Gen.* & notavit S. Aug. *l. 16. de civit. Dei, c. 38.* Castrop. *l. c. num. 3.* Sanch. *d. 80. num. 11.* Porro ex his uxoribus quædam dicebantur concubinæ, non quia uxores non erant; sed quia tantùm ad prolis generationem assumptæ; illa verò uxor dicebatur, quæ & insuper assumpta ad familiæ gubernationem tanquam mater familiæ; sed neque earum filii hæredes paternorum bonorum esse poterant, manebantque ancillæ etiam post nuptias, admittæ tamen in legitimam tori societatem. Laym. *l. c. num. 8.* Pirh. *de Spons. & matrim. n. 129.* Menoch. *in c. 25. Gen. v. 6.*

2. Resp. ad secundum : Potuit autem in hac lege naturali dispensare Deus ob finem honestissimum, nimirum ob favorem populi Israelitici, ut is, qui exiguus erat, multiplicaretur, & de quo ipse nasciturus; quia dum penes ipsum est dominium corporum nostrorum, potuit usum illorum in matrimonium hoc vel illo modo concedere; adeoque postquam semel concessit potestatem illorum in ordine ad generationem non nisi medio conjugio unius cum una ob dicta incommoda, poterat nihilominus dein permittere, ut vir se dimidiatè cuilibet uxori trade-